

INFORAKADEMIA

Umowy cywilnoprawne z cudzoziemcami

Paweł Ziółkowski

prawnik, ekspert w dziedzinie prawa pracy i podatków

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

INFOR *lex*
KOMPLEKSOWA
BAZA WIEDZY

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

Agenda webinarium

1. Umowa o pracę a umowa zlecenia
2. Dzieło a zlecenie
3. Forma i język umowy
4. Legalizacja pracy
5. Wysokość wynagrodzenia
6. Liczba godzin pracy
7. Składki ZUS
8. Rezydenci i nierezydenci
9. Ustalanie miejsca zamieszkania
10. Rozliczenia zaliczkowe i ryczałtowe
11. Odpowiedzi na pytania uczestników webinarium

Język i waluta umowy

- Umowy zawierane i wykonywane w Polsce powinny być po polsku, ale w przypadku umów cywilnoprawnych nie występuje taki rygorizm, jak przy umowach o pracę – dopuszcza się umowy obcojęzyczne.
- W chwili obecnej brak jest ograniczeń co do waluty.

Podpis na rachunku

Od 11.03.2011 r. rachunki wystawiane przez wykonawcę umowy nie muszą być podpisywane!

Rozp. MF z 22.08.2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (Dz.U. Nr 165, poz. 1373 z późn. zm.)

§ 14. 1. Rachunek potwierdzający dokonanie sprzedaży lub wykonanie usługi zawiera co najmniej:

- 1) imiona i nazwiska (nazwę albo firmę) oraz adresy sprzedawcy i kupującego bądź wykonawcy i odbiorcy usługi;
- 2) datę wystawienia i numer kolejny rachunku;
- ~~3) odpowiednio wyraz "ORYGINAŁ" albo "KOPIA";~~
- 3) (uchylony);**
- 4) określenie rodzaju i ilości towarów lub wykonanych usług oraz ich ceny jednostkowe;
- 5) ogólną sumę należności wyrażoną liczbowo i słownie;
- ~~6) czytelny podpis wystawcy rachunku oraz odcisk pieczęci wystawcy rachunku, jeżeli się nią posługuje.~~
- 6) (uchylony).**

Forma czynności prawnych

1. **Forma pisemna** – to po prostu kartka papieru opatrzona **podpisem** wystawcy.
2. **Forma elektroniczna** – to elektroniczny formularz opatrzony **podpisem kwalifikowanym**.
3. **Forma dokumentowa** – polega na przekazaniu zapisanej informacji, w przypadku której można zidentyfikować, od kogo pochodzi. Istotne jest przy tym, że forma dokumentowa **nie wymaga podpisu**. Z oczywistych względów najczęściej wykorzystywaną formą dokumentową jest e-mail, ale jest nią także np. SMS.

Uwaga! Forma pisemna i elektroniczna to tak naprawdę kwalifikowane przypadki formy dokumentowej!

Stosunek pracy według KP

Art. 22.

§ 1. Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

§ 1(1). Zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy.

§ 1(2). Nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.

Umowa zlecenia a przepisy KP

- Nie wolno stosować większości rozwiązań z KP, w szczególności:
 - nazywać zleceniobiorcy pracownikiem
 - gwarantować mu urlopów
- Wolno:
 - rozliczać podróże służbowe
 - zapewniać świadczenia BHP
 - dopuszczać zastępstwo (substytucję)

BHP

Art. 304. § 1. Pracodawca jest obowiązany zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy, o których mowa w art. 207 § 2, osobom fizycznym wykonującym pracę na innej podstawie niż stosunek pracy w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, a także osobom prowadzącym w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę na własny rachunek działalność gospodarczą.

Art. 207. § 2. Pracodawca jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. W szczególności pracodawca jest obowiązany:

- 1) organizować pracę w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy;

BHP

Art. 304¹. Obowiązki, o których mowa w art. 211, w zakresie określonym przez pracodawcę lub inny podmiot organizujący pracę, ciąży również na osobach fizycznych wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę lub inny podmiot organizujący pracę, a także na osobach prowadzących na własny rachunek działalność gospodarczą, w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę lub inny podmiot organizujący pracę.

Art. 211. Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy jest podstawowym obowiązkiem pracownika. W szczególności pracownik jest obowiązany:

- 1) znać przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, brać udział w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu oraz poddawać się wymaganym egzaminom sprawdzającym;
- 5) poddawać się wstępnym, okresowym i kontrolnym oraz innym zaleconym badaniom lekarskim i stosować się do wskazań lekarskich;

Umowa zlecenia a umowa o dzieło

- Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie.
- Przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Dzieło a zlecenie

Dzieło:

- Umowa rezultatu
- „Nie ważne jak, ważne co”
- Czynność jest środkiem do celu
- Wynagrodzenie za rezultat
- Ryzyko obciąża wykonawcę
- Co do zasady brak ZUS

Zlecenie:

- Umowa należytego starania
- „Nie ważne co, ważne jak”
- Czynność jest celem
- Wynagrodzenie za usługę
- Ryzyko obciąża zleceniodawcę
- Co do zasady jest ZUS

Dzieło podczas kontroli ZUS

- ZUS niemal „z definicji” podważa umowy o dzieło. Stosuje przy tym zazwyczaj następującą argumentację:
 - jeżeli przedmiotem umowy jest usługa (czynność), to nie jest to dzieło,
 - jeżeli przedmiotem umowy są czynności powtarzalne, to nie jest to dzieło.
- Aby mieć szansę na obronę przed ZUS należy przestrzegać kilku zasad.

Nielegalne zatrudnienie cudzoziemca

- Przez nielegalne wykonywanie pracy przez cudzoziemca rozumie się wykonywanie pracy przez cudzoziemca, który nie jest uprawniony do wykonywania pracy w rozumieniu art. 87 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia lub nie posiada odpowiedniego zezwolenia na pracę, nie będąc zwolnionym na podstawie przepisów szczególnych z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, lub którego podstawa pobytu nie uprawnia do wykonywania pracy.

Nielegalne powierzenie pracy cudzoziemcowi

- Przez powierzenie cudzoziemcowi nielegalnego wykonywania pracy rozumie się powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi, który nie jest uprawniony do wykonywania pracy w rozumieniu art. 87 ust. 1 u.p.z. lub nie posiada odpowiedniego zezwolenia na pracę, nie będąc zwolnionym na podstawie przepisów szczególnych z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, lub którego podstawa pobytu nie uprawnia do wykonywania pracy, lub który wykonuje pracę na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w odpowiednim zezwoleniu (z wyjątkami), lub który wykonuje pracę na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pobyt czasowy, chyba że przepisy prawa dopuszczają ich zmianę, lub bez zawarcia umowy o pracę albo umowy cywilnoprawnej w wymaganej formie.

Zatrudnianie cudzoziemców

Aby zatrudnić cudzoziemca należy:

- 1) sprawdzić legalność pobytu w Polsce
- 2) zalegalizować jego pracę
- 3) dopełnić dodatkowych formalności
- 4) w pozostałym zakresie – postępować tak, jak w przypadku Polaków.

Legalizacja pobytu

- Wiza krajowa
- Wiza Schengen
- Zezwolenie na pobyt
- Ruch bezwizowy
- Legalizacja pobytu w czasie wolny na Ukrainie

Legalizacja pracy

- Zezwolenie na pracę
- Zezwolenie na pobyt z dostępem do rynku pracy
- Oświadczenia
- Sytuacje objęte zwolnieniem od zezwoleń
- Legalizacja pracy Ukraińców w ramach specustawy

Procedura uzyskania zezwolenia

- 1) zdobycie informacji starosty
- 2) wniosek o zezwolenie na pracę
- 3) zezwolenie na pracę
- 4) uzyskanie wizy lub zezwolenia na pobyt

Zakres zezwolenia

- Zezwolenie na pracę jest wydawane dla określonego cudzoziemca. Zezwolenie na pracę określa podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, stanowisko lub rodzaj pracy wykonywanej przez cudzoziemca, najniższe miesięczne wynagrodzenie cudzoziemca na danym stanowisku, wymiar czasu pracy albo liczbę godzin pracy w tygodniu lub miesiącu, rodzaj umowy będącej podstawą wykonywania pracy oraz okres ważności zezwolenia.

Zmiany podmiotowe

- Zmiana siedziby lub miejsca zamieszkania, nazwy lub formy prawnej podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, przejęcie pracodawcy lub jego części przez innego pracodawcę, przejście zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę, zastąpienie umowy cywilnoprawnej umową o pracę, **zmiana nazwy stanowiska, na jakim cudzoziemiec wykonuje pracę, przy jednoczesnym zachowaniu zakresu jego obowiązków lub zwiększenie wymiaru czasu pracy przy jednoczesnym proporcjonalnym zwiększeniu wynagrodzenia nie wymagają wydania nowego zezwolenia na pracę.**

Nowy wymóg

- Podmiot zatrudniający cudzoziemca zobowiązany jest między innymi do podwyższenia wynagrodzenia cudzoziemca proporcjonalnie do zwiększenia wymiaru czasu pracy cudzoziemca zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy lub liczby godzin, w których cudzoziemiec wykonuje pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej;

Nowy wymóg dla zezwoleń jednolitych

- Wysokość miesięcznego wynagrodzenia nie może być niższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę niezależnie od wymiaru czasu pracy i rodzaju stosunku prawnego stanowiącego podstawę wykonywania pracy przez cudzoziemca.

Rezydenci podatkowi

- Osoby fizyczne, jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów (przychodów) bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów (nieograniczony obowiązek podatkowy).

Nierezydenci podatkowi

- Osoby fizyczne, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów (przychodów) osiągniętych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ograniczony obowiązek podatkowy).

Miejsce zamieszkania

Na gruncie polskim miejscem zamieszkania jest miejscowość, w której osoba fizyczna przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Dla celów podatkowych za osobę mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się osobę fizyczną, która:

- 1) posiada na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych) **lub**
- 2) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż 183 dni w roku podatkowym.

Miejsce zamieszkania OECD

Konwencja między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzona w Kijowie dnia 12 stycznia 1993 r. (Dz.U. z 1994 r. Nr 63, poz. 269 z późn.zm.):

W rozumieniu niniejszej konwencji określenie "osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie" oznacza każdą osobę, która zgodnie z prawem tego Państwa podlega tam opodatkowaniu z uwagi na miejsce zamieszkania, jej miejsce stałego pobytu, siedzibę zarządu albo inne kryterium o podobnym charakterze. Jednakże określenie to nie obejmuje osoby, która podlega opodatkowaniu w Umawiającym się Państwie z tytułu dochodu uzyskiwanego tylko w tym Państwie lub z tytułu majątku znajdującego się w danym Państwie.

Miejsce zamieszkania OECD

Jeżeli osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, to jej status będzie określony według następujących zasad:

a) osobę uważa się za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, w którym ma ona stałe miejsce zamieszkania; jeżeli ma ona stałe miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym Państwie, z którym ma ściślejsze powiązania osobiste i gospodarcze (ośrodek jej interesów życiowych);

Miejsce zamieszkania OECD

Jeżeli osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, to jej status będzie określony według następujących zasad:

b) jeżeli nie można ustalić, w którym Umawiającym się Państwie osoba ma ośrodek interesów życiowych, albo jeżeli nie posiada ona stałego miejsca zamieszkania w żadnym z Umawiających się Państw, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, w którym zwykle przebywa;

Miejsce zamieszkania OECD

Jeżeli osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, to jej status będzie określony według następujących zasad:

c) jeżeli przebywa ona zazwyczaj w obydwu Państwach lub nie przebywa zazwyczaj w żadnym z nich, to będzie ona uważana za mającą miejsce zamieszkania w tym Państwie, którego jest obywatelem;

Miejsce zamieszkania OECD

Jeżeli osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, to jej status będzie określony według następujących zasad:

d) jeżeli jest ona obywatelem obu Państw lub nie jest obywatelem żadnego z nich, właściwe władze Umawiających się Państw rozstrzygną zagadnienie w drodze wzajemnego porozumienia.

Jak powie, to powie... Nie wnikać!

Art. 52zj. [Ośrodek interesów życiowych w przypadku obywateli Ukrainy]

W przypadku osób fizycznych, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, spełnienie warunku określonego w art. 3 ust. 1a pkt 1 w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. stwierdza się na podstawie pisemnego oświadczenia tej osoby o posiadaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodka interesów życiowych).

Stosunek pracy

- Przychody ze stosunku pracy rozliczane są praktycznie tak samo w przypadku Polaków i cudzoziemców.
- W zasadzie jedyna odmienność dotyczy właściwości organów podatkowych – jeżeli cudzoziemiec nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Polski formularze podatkowe (PIT-11) należy kierować do urzędu właściwego rzeczowo w sprawach cudzoziemców.

Działalność wykonywana osobiście

Rodzaje działalności wykonywanej osobiście:

- umowy o dzieło
- umowy zlecenia
- kontrakty menedżerskie
- członkostwo w organach osób prawnych

Zasady opodatkowania:

- ryczałt podatkowy (20% bez KUP)
- zaliczki (12% PIT – KUP)

INFORAKADEMIA

Zapraszamy do zadawania pytań

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

INFOR *lex*
KOMPLEKSOWA
BAZA WIEDZY

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

INFORAKADEMIA

Umowy cywilnoprawne z cudzoziemcami

Paweł Ziółkowski

prawnik, ekspert w dziedzinie prawa pracy i podatków

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

INFOR *lex*
KOMPLEKSOWA
BAZA WIEDZY

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA